TÒA ÁN NHÂN DÂN **THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập – Tự do – Hạnh phúc**

Bản án số: 204/2022/HS-PT
Ngày: 09/5/2022

NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH
Với Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Ông Trương Công Huấn.

Các Thẩm phán:

1.Ông Đặng Hồng Sơn

2.Bà Pham Uyên Thy

Thư ký phiên tòa: Ông Lưu Quốc Khánh, Thư ký Tòa án nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh tham gia phiên tòa: Ông Trần A Khánh, Kiểm sát viên.

Trong ngày 09/5/2022, tại trụ sở Tòa án nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh, số 131 đường Nam Kỳ Khởi Nghĩa, phường Bến Thành, Quận 1, Thành phố Hồ Chí Minh, xét xử phúc thẩm công khai vụ án hình sự thụ lý số 115/2022/HS-PT ngày 28/02/2022 đối với bị cáo Lý Thiên A theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử số 1598/2022/QĐXXPT-HS ngày 25/4/2022, do có kháng cáo của bị cáo, cha đẻ của bị cáo và kháng nghị của Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân Quận E đối với bản án sơ thẩm số 14/2022/HS-ST ngày 17/01/2022 của Tòa án nhân dân Quận E, Thành phố Hồ Chí Minh.

Bị cáo có kháng cáo:

Họ và tên: **Lý Thiên A;** sinh năm 1984 tại Thành phố Hồ Chí Minh; nơi đăng ký thường trú: 20 Đường B, Khu phố C, phường D, Quận E, Thành phố Hồ Chí Minh; nơi cư trú: 120 Đường D1, khu dân cư G, phường H, thành phố K, tỉnh Bình Dương; nghề nghiệp: phụ bán quần áo; trình độ văn hóa: 04/12; dân tộc: Kinh; giới tính: nữ; tôn giáo: Công giáo; quốc tịch: Việt Nam; con ông Lý L (sinh năm 1959) và bà Nguyễn Thị M (sinh năm 1961); hoàn cảnh gia đình: không có chồng, có 02 con, con lớn sinh năm 2009, con nhỏ sinh năm 2010;

Tiền án, tiền sự: không;

Tạm giữ: 13/11/2020;

Thay đổi Tạm giữ bằng cấm đi khỏi nơi cư trú: 22/11/2020;

Bị cáo tại ngoại, có mặt tại phiên tòa.

Người đại diện của bị cáo: Ông **Lý L**; sinh năm 1959; nơi cư trú: Số 20, Đường B, Khu phố C, phường D, Quận E, Thành phố Hồ Chí Minh; là cha đẻ của bị cáo; vắng mặt;

Người bào chữa cho bị cáo: Ông **Lê Nguyên Hòa,** luật sư của Công ty Luật TNHH LH Legal, Đoàn Luật sư Thành phố Hồ Chí Minh; vắng mặt (có gửi bài bào chữa và đơn xin vắng mặt);

Người có liên quan đến kháng cáo:

Bị hại: **Công ty TNHH Thương mại Dịch vụ TSP**; địa chỉ trụ sở chính: tầng trệt, Tòa nhà Rosana, số 60 đường Nguyễn Đình Chiểu, phường ĐaKao, Quận 1, Thành phố Hồ Chí Minh;

Người đại diện hợp pháp của bị hại: Bà **Đỗ Thị Thúy**; là người đại diện theo pháp luật (Giám đốc Công ty TNHH Thương mại Dịch vụ TSP); vắng mặt.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Theo các tài liệu có trong hồ sơ vụ án và diễn biến tại phiên tòa, nội dung vụ án được tóm tắt như sau:

Khoảng 14 giờ ngày 13/11/2020, bị cáo Lý Thiên A đón xe buýt đi từ chợ Bà Chiểu, quận Bình Thạnh, Thành phố Hồ Chí Minh đến Trung tâm thương mại Gigamall (địa chỉ B40-242 đường Phạm Văn Đồng, Khu phố 4, phường Hiệp Bình Chánh, Quận E, Thành phố Hồ Chí Minh) để chơi. Khi đi ngang bãi giữ xe ở tầng hầm B2 của Trung tâm Gigamall, A nhìn thấy chiếc xe đạp điện hiệu ASAMA màu trắng-đen để trong bãi xe nên nảy sinh ý định chiếm đoạt. Để thực hiện ý định này, A dắt xe đi ra ngoài. Khi đến cửa soát vé thì gặp chị Trần Thị Kim Quyên (là nhân viên bảo vệ của Công ty trách nhiệm hữu hạn Thương mại Dịch vụ TSP) đang làm nhiệm vụ soát vé. Chị Quyên hỏi A "thẻ giữ xe đâu" thì A lắc đầu, chị Quyên hỏi tiếp "Chị bị mất thẻ xe hả?", A trả lời "ừ". Do vậy, chị Quyên hướng dẫn A đi qua lối bên cạnh gặp anh Tô Quốc Hùng (là ca trưởng ca bảo vệ bãi xe tầng hầm B2) để giải quyết. A nói với anh Hùng rằng "Gửi xe qua đêm bị mất thẻ xe". Anh Hùng và chị Quyên kiểm tra hình ảnh do camera ghi trên hệ thống thì phát hiện người gửi xe không phải là A nên đã báo cho Công an phường Hiệp Bình Chánh, Quận E, Thành phố Hồ Chí Minh. Sau đó, Công an phường Hiệp Bình Chánh đã đưa A về trụ sở lập biên bản bắt giữ người có hành vi phạm tội quả tang.

Theo kết quả điều tra thì Công ty trách nhiệm hữu hạn Thương mại Dịch vụ TSP là cơ quan chịu trách nhiệm quản lý và bảo vệ bãi giữ xe ở tầng hầm B2 của Trung tâm thương mại Gigamall; chiếc xe đạp điện hiệu ASAMA đã đề cập là xe của chị Nguyễn Thị Ái My mang đến gửi vào lúc 10 giờ 50 phút ngày 13/11/2020.

Trong quá trình điều tra, nhận thấy bị cáo có biểu hiện không bình thường về tâm thần nên Cơ quan điều tra đã tiến hành trưng cầu giám định. "Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu" số 93/KLGĐ ngày 25/02/2021 của Trung tâm Pháp y tâm thần Khu vực Thành phố Hồ Chí Minh xác định như sau:

-Trước, trong và sau khi xảy ra việc vi phạm pháp luật ngày 13/11/2020, A bị chậm phát triển tâm thần mức độ nhẹ, kèm suy giảm đáng kể về hành vi;

-Trước, trong và sau khi xảy ra việc vi phạm pháp luật ngày 13/11/2020, A bị hạn chế khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Căn cứ "Bản kết luận định giá tài sản" B299/CV-HĐĐGTSTTTHS ngày 20/11/2020 của Hội đồng định giá trong tố tụng hình sự Quận E thì chiếc xe đạp điện mà bị cáo chiếm đoạt có trị giá 3.000.000đ. Trong quá trình điều tra, cơ quan điều tra đã giao trả xe cho chị My.

Tại bản Cáo trạng số 396/CT-VKSTPTĐ ngày 22/11/2021,Viện kiểm sát nhân dân Quận E, Thành phố Hồ Chí Minh đã truy tố bị cáo Lý Thiên A về tội "Lừa đảo chiếm đoạt tài sản" theo khoản 1 Điều 174 Bộ luật hình sự năm 2015, đã được sửa đổi, bổ sung năm 2017 (Bộ luật hình sự).

Tại bản án hình sự sơ thẩm số 14/2022/HS-ST ngày 17/01/2022 của Tòa án nhân dân Quận E, Thành phố Hồ Chí Minh đã quyết định như sau:

Căn cứ vào khoản 1 Điều 174; các điểm i, h, q, s khoản 1, khoản 2 Điều 51 Bộ luật hình sự năm 2015, sửa đổi, bổ sung năm 2017.

Xử phạt bị cáo Lý Thiên A 06 tháng tù về tội "Lừa đảo chiếm đoạt tài sản", thời hạn tù tính từ ngày chấp hành án được trừ đi thời gian tạm giữ từ ngày 13/11/2020 đến ngày 22/11/2020.

Ngoài ra, bản án còn tuyên xử lý vật chứng, án phí, quyền kháng cáo của các bị cáo, bị hại, người giám hộ và luật sư bào chữa.

Ngày 24/01/2022, bị cáo và ông Lý L (cha đẻ của bị cáo) có đơn kháng cáo với nội dung: Bị cáo phạm tội lần đầu thuộc trường hợp ít nghiêm trọng; thành khẩn khai báo, ăn năn hối cải; phạm tội nhưng chưa gây thiệt hại; bị cáo bị hạn chế khả năng nhận thưc và điều khiển hành vi. Do vậy, đề nghị Tòa án nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh áp dụng hình phạt cải tạo không giam giữ.

Ngày 27/01/2022, Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân Quận E ban hành Quyết định kháng nghị phúc thẩm số 03/QĐ-VKS với nội dung như sau: Bị cáo có nhiều tình tiết giảm nhẹ quy dịnh tai điểm i, h, q, s khoản 1, khoản 2 Điều 51 Bộ luật hình sự năm 2015. Việc giam giữ bị cáo là không cần thiết, ảnh hưởng đến quyền lợi của bị cáo. Do vậy, đề nghị Tòa án nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh xét xử theo hướng cho bị cáo được hưởng án treo.

Tại phiên tòa phúc thẩm,

Bị cáo giữ nguyên nội dung kháng cáo.

Ông Lý L đề nghị Tòa án nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh xét xử cho bị cáo được hưởng án treo.

Luật sư gửi bài bào chữa cho bị cáo như sau: Bị cáo phạm tội lần đầu thuộc trường hợp ít nghiêm trọng; thành khẩn khai báo, ăn năn hối cải; phạm tội nhưng chưa gây thiệt hại; bị cáo bị hạn chế khả năng nhận thức và điều khiển hành vi. Do vậy, đề nghị Tòa án nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh xem xét cho bị cáo được hưởng án treo.

Kiểm sát viên phát biểu ý kiến về việc giải quyết kháng cáo, kháng nghị như sau: Căn cứ vào các tài liệu, chứng cứ thu thập được, có đủ căn cứ xác định bị cáo đã phạm tội "Lừa đảo chiếm đoạt tài sản" theo khoản 1 Điều 174 Bộ luật hình sự. Mức án mà Tòa án cấp sơ thẩm đã tuyên phạt là phù hợp với quy định của pháp luật. Bị cáo có nhiều tình tiết giảm nhẹ như phạm tội lần đầu thuộc trường hợp ít nghiêm trọng; thành khẩn khai báo, ăn năn hối cải; phạm tội nhưng chưa gây thiệt hại; bị cáo bị hạn chế khả năng nhận thưc và điều khiển hành vi. Do vậy, đề nghị Tòa án nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh chấp nhận kháng nghị của Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân Quận E và kháng cáo của ông Lý L; sửa bản án sơ thẩm, giữ nguyên hình phạt tù nhưng cho hưởng án treo.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Trên cơ sở nội dung vụ án, căn cứ vào các tài liệu trong hồ sơ vụ án đã được tranh tụng tại phiên tòa, Hội đồng xét xử nhận định như sau:

[1].Về sự vắng mặt của người bào chữa

Trong quá trình chuẩn bị xét xử, Tòa án cấp phúc thẩm đã lập thủ tục triệu tập ông Lê Nguyên Hòa tham gia phiên tòa với tư cách là người bào chữa cho bị cáo. Ông Hòa có đơn xin vắng mặt và gửi bài bào chữa cho Hội đồng xét xử.

Căn cứ kết luận giám định thì bị cáo là người bị hạn chế khả năng nhận thức và điều khiển hành vi. Do vậy, theo điểm b khoản 1 Điều 76 Bộ luật tố tụng hình sự, bắt buộc phải có người bào chữa. Tuy nhiên, tại phiên tòa, bị cáo và người đại diện của bị cáo đề nghị xét xử vắng mặt ông Hòa. Do vậy, căn cứ theo quy định tai 291 Bộ luật tố tụng hình sự, Hội đồng xét xử xử vắng mặt ông Hòa.

[2].Căn cứ lời khai nhận của bị cáo tại phiên tòa sơ thẩm, phiên tòa phúc thẩm, kết quả giám định và các tài liệu chứng cứ thu thập được, có căn cứ để xác định rằng:

Vào khoảng 14 giờ ngày 13/11/2020, bị cáo Lý Thiên A đón xe buýt đi từ chợ Bà Chiểu, quận Bình Thạnh, Thành phố Hồ Chí Minh đến Trung tâm thương mại Gigamall (địa chỉ B40-242 đường Phạm Văn Đồng, Khu phố 4, phường Hiệp Bình Chánh, Quận E, Thành phố Hồ Chí Minh) để chơi. Tại đây,

bị cáo đã có hành vi gian dối để chiếm đoạt chiếc xe máy điện có trị giá 3.000.000đ của chị Nguyễn Thị Ái My đang gửi trong bãi giữ xe do Công ty trách nhiệm hữu hạn Thương mại Dịch vụ TSP quản lý và bảo vệ. Bị cáo giả mạo là chủ xe bị mất thẻ gửi xe và yêu cầu nhân viên bảo vệ cho lấy xe ra khỏi bãi nhưng bị phát hiện ngăn chặn.

Hành vi của bị cáo là nguy hiểm cho xã hội, xâm phạm đến quyền sở hữu của người khác. Bị cáo nhận thức được việc làm của mình là sai trái, bị pháp luật nghiêm cấm nhưng vì động cơ vụ lợi nên vẫn vi phạm.

[3].Căn cứ vào các nhận định đã nêu, đối chiếu với quy định của pháp luật, có đủ cơ sở để kết luận bị cáo đã phạm tội "Lừa đảo chiếm đoạt tài sản" theo khoản 1 Điều 174 Bộ luật hình sự. Tòa án cấp sơ thẩm đã kết án bị cáo theo tội danh, điều luật như đã nêu là có căn cứ, đúng pháp luật.

[4].Về nội dung kháng nghị:

Bị cáo không có tình tiết tăng nặng trách nhiệm hình sự.

Bị cáo thành khẩn khai báo, ăn năn hối cải; là người bị hạn chế khả năng nhận thức và điều khiển hành vi; phạm tội lần đầu và thuộc trường hợp ít nghiêm trọng; hoàn cảnh gia đình có 2 con nhỏ; phạm tội thuộc trường hợp chưa đạt, chưa gây thiệt hại. Do vậy, cần áp dụng điểm i, h, q, s khoản 1, khoản 2 Điều 51 Bộ luật hình để giảm nhẹ trách nhiệm hình sự cho bị cáo.

Bị cáo có nhiều tình tiết giảm nhẹ, có nơi cư trú ổn định, có khả năng tự cải tạo, việc cho bị cáo hưởng án treo là không gây nguy hiểm cho xã hội; không ảnh hưởng xấu đến an ninh, trật tự, an toàn xã hội. Đối chiếu với quy định tại Điều 65 Bộ luật hình sự và Điều 2 Nghị quyết 02/2018/NQ-HĐTP ngày 15/5/2018 của Hội đồng thẩm phán Tòa án nhân dân Tối cao thì bị cáo có đủ điều kiện để hưởng án treo.

Vì các lý do đã nêu, cần chấp nhận kháng nghị của Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân Quận E, Thành phố Hồ Chí Minh; chấp nhận ý kiến của luật sư bào chữa và ông Lý L; sửa bản án sơ thẩm theo hướng giữ nguyên mức phạt tù mà Tòa án cấp sơ thẩm đã tuyên phạt nhưng cho bị cáo được hưởng án treo.

[5].Về nội dung kháng cáo của bị cáo: Như đã nhận định, việc áp dụng hình phạt tù cho hưởng án treo đối với bị cáo là phù hợp với tính chất, mức độ nguy hiểm của hành vi phạm tội và các tình tiết giảm nhẹ mà bị cáo được hưởng. Do vậy, không có căn cứ để chấp nhận kháng cáo của bị cáo.

[6].Do sửa bản án sơ thẩm nên bị cáo và người đại diện của bị cáo không phải chịu án phí hình sự phúc thẩm.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ điểm b khoản 1 Điều 355, Điều 357 Bộ luật tố tụng hình sự năm 2015,

1.Sửa bản án sơ thẩm số 14/2022/HS-ST ngày 17/01/2022 của Tòa án nhân dân Quận E, Thành phố Hồ Chí Minh.

Căn cứ vào khoản 1 Điều 174; điểm i, h, q và s khoản 1, khoản 2 Điều 51, Điều 65 Bộ luật hình sự năm 2015, đã được sửa đổi, bổ sung năm 2017.

Xử phạt bị cáo **Lý Thiên A** 06 (sáu) tháng tù về tội "Lừa đảo chiếm đoạt tài sản" nhưng cho bị cáo được hưởng án treo, thời gian thử thách là 01 (một) năm tính từ ngày tuyên án phúc thẩm.

Giao bị cáo cho Ủy ban nhân dân phường H, thành phố K, tỉnh Bình Dương để giám sát giáo dục trong thời gian thử thách; trong trường hợp bị cáo thay đổi nơi cư trú thì được thực hiện theo quy định của Luật thi hành án hình sự.

Trong thời gian thử thách, nếu bị cáo cố ý vi phạm nghĩa vụ theo quy định của Luật Thi hành án hình sự 2 lần trở lên, thì Tòa án có thể quyết định buộc bị cáo phải chấp hành hình phạt tù của bản án này. Trường hợp bị cáo thực hiện hành vi phạm tội mới thì Tòa án buộc bị cáo phải chấp hành hình phạt của bản án này và tổng hợp với hình phạt của bản án mới theo quy định tại Điều 56 Bộ luật hình sự năm 2015, đã được sửa đổi, bổ sung năm 2017.

2.Các quyết định khác của bản án sơ thẩm không có kháng cáo, kháng nghị đã có hiệu lực pháp luật, kể từ ngày hết thời hạn kháng cáo, kháng nghị.

3.Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án./.

Nơi nhận:
- TAND TC; (1)
- TAND cấp cao tại TP.HCM (1)
- VKSND TP. HCM; (3)
- VKSND Quận E; (1)
- PC53 - CATP; (1)
- Bị cáo; (1)
- Đương sự: (2)
- Chi Cục THA Quận E; (1)
- TAND Quận E; (2)
- Công an Quận E; (1)
- Sở Tư pháp TP.HCM; (1)
- UBND xã, phường nơi bị cáo cư trú; (1)
- Lưu: THS, hồ sơ, VT (22). (4)

TM.HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa

Trương Công Huấn